

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 8.

Tacoma, Wash., April 25, 1893.

Vol. III.

Han som har hjulpet hidindtil,
Han hjælper nok herefter,
Han altid kun det beste vil,
Dg han har Almagts-Kræfter,
Dg han saa grundig Alting ved,

for alt hos Gud er gode Raad,
Til Frydefang han vender Graad
Saa let som Vind og Bove.

Ihi-naar vor Sjæl er i Guds Haand,
Guds Ord i Mund og Hjerte,

Chicago, Ill.

At jelsv til bunds i Kjærlighed
Ser klart hans Forjysning.

Den øde Døt, det vilde Hav,
Den haarde Vinterfulde,
Den dybe Sorg, den mørke Grav,
De fjære under mulde,

Da trister for os alle Vaand,
Som pine kan og smerte
Da aabner sig som aldrig før,
Gudsrigets Port, Gudshusets Dør,
Dg Livets Kilder alle.

Om end vort Støv er lige tungt,

Saa faar vor Sjæl dog Binger,
Saa den med Ordet evigt ungt,
Sig let til Himlen springer,
Og ser saa fra det høie ned
Med Smil paa Verdens Usjælhed,
Med Trost paa Jordens Noie.

Vi føler, at hvordan det gaar,
Hvad Verden gjør og lader,
Saa gav os Gud dog Børnekaar,
Saa er dog Gud vor Fader,
Saa er vor Død dog kun en Blund,
Og Støvet om en liden Stund
Saa ogsaa Dnevinger.

Min Sjæl, hvi bræser du da saa
Og krymper dig i Støvet,
Og gruer for de Skyer graa
For Vindens Pust i Løvet?
Du ved jo dog, trods Vind og Sky,
Du skue skal de Himle ny,
Som Gud gjør evig klare.

Og du, mit Støv hvi jukker du
Som under Hjælde knuset?
Du hører jo, der staffles nu
Dig Plads i Faderhuset;
Din Frelser vidner, et et Laar
Forkommes skal i Dnemaard
Og fattes i Guds Rige!

R. F. S. G.

Reformationens Forløbere.

Reformationen eller Kirkeforbedringen er Grænseskiilet mellem Middelalderen og den nyere Tid. Den er Begyndelsen til et nyt Afsnit i Menneskeslegtens Historie. Denne Begivenhed kom dog ikke tilfældig, den var vel forberedt: saaledes ved Bogtrykkerkunstens Opfindelse, Videnskaberens Gjenfødselse og Modersmaalems Opkomst. Men England med det evige Evangelium, Martin Luther, havde ogsaa sine Forløbere i Ordets Forkyndelse. Det er disses Liv og Virksomhed, vi her i al Korthed vil fremstille. De er som spredte Uagglint i Middelalderens Mørke.

I Frankrige har vi Petrus Valbus, en rig Høvedmand i Lyon. Han fik to Prædiker til at oversætte Evangelierne og andre bibelske Bøger for ham paa Fransk. I disse læste han nu flittig, og til samme Tid blev han dybt rystet ved en af sine Venners pludselige Død. Ved Aar 1170 bortgav han alle sine Eiendomme til de Fattige og indgik med nogle Andre en Forening, et apostolisk Samfund til at prædike Evangeliet for Folket, især blandt det forsonne Folk, som boede udenfor Vandet. De skulde drage om, to og to, uden Stav og Taske, barfode, for at lære og prædike; de gav sig selv Navnet de fattige fra Lyon. Det var ikke Valbus's Mening at skille sig fra Kirken; men Erkebispens af Lyon forbød ham at gaa om og prædike. Han henvendte sig da til Paven og bad, at han vilde godkende hans Oversættelse af Bibelen og give ham og hans Venner Tilladelse til at prædike. Men Paven afflog hans Begjæring. Petrus Valbus mente nu at burde adlyde Gud mere end Menneskene. Paa et paveligt Konci-

lium 1183 blev da han og hans Venner satte i Ban. Den katolske Kirke stodte dem derved fra sig, og Valbuserne forkastede nu Pavedømmet og dets Vildfarelser: Munkesvæsen, Helgendyrkelse, Billedtilbedelse, hemmeligt Skriftemaal, Messe, Skjærtsild, Afsad o. s. v. — De oprettede Menigheder efter apostolisk Mønster. Liv og Skikke søgte de at afpasse efter Jesu Biergeprædiken, som de opfattede paa en bogstavelig Maade. Selv deres heftigste Modstandere maatte beundre og rose deres Liv og Vandel. Valbuserne fik stor Udbredelse. De holdt sig til Bibelen, som de til dels kunde udenad. Pavekirken forfulgte dem, og Valbus selv maatte flygte fra Frankrige. Han virkede i Italien og i andre Lande. Til sidst søgte han til Bøhmen, hvor han døde 1197. — Pave Innocens den 3die søgte 1210 at forvandle Valbuserne til et munkeagtigt Samfund, som han tillod at prædike, fortalte Skriften og holde opbyggelige Forsamlinger under Bisoppernes Tilsyn. Han vilde paa den Maade knytte dem til den katolske Kirke. Men det lykkedes ikke. Valbuserne var allerede trængte altfor langt frem i evangelisk Erkjendelse og saa for klart Kirkens Overtro til paa den Maade at kjøbe Forlig. De blev nu udfatte for grusomme Forfølgelser, og Tusinder led Martyr døden.

De traf sig lidt efter lidt tilbage fra Frankrige, Italien og Spanien og ind i de utilgængelige Bjelddale mellem de to forstnævnte Lande, hvor de har holdt sig til vor Tid.

De var dog ikke ganske ren i Væren i alle Stykker, saaledes var de ikke fri for at nedfætte Betydningen af Herrens Indstiftelser, og først senere — paa Hus's Tid fik de Væren om Retfærdigjørelsen af Troen alene klar og bestemt. Af Zwingli og Calvin blev de afstiltig paavirkede.

Jo han Wiclif er den „første Reformatør i England.“ Hans Navn skrives paa flere Maader som: Wyclif, Wycliffe, Wickliffe. Om hans Elegi og Ungdom ved man ikke noget bestemt. Omtrent 6 Mile fra Richmond i Norfolkshire, England, er en liden Landsby Wiclif. Der boede en Familie af samme Navn. Maa ske han stammede derfra. Han skal være født 1324. Han blev Student i Oxford. Her studerede han med beundrende Iver ikke blot Filosofi og Theologi, men ogsaa selve Bibelen og Kirkefædrenes Skrifter. Theologien bestod den Gang i Studiet af disse lærde Mænds Skrifter om Thomas af Aquinas og Hedningen Aristoteles. De, som vovede at gaa lige til Bibelen, blev kaldte „Oskar af Abraham“ og „Kærlig af Balaam.“ Wiclif søgte dog til det sidste og reneste Lids, skjønt han ikke forsøgte den verdslige Visdom. Den sorte Død, som rasede i England 1348 og ved bort en Tredjedel af hans Landsmænd, gjorde et dybt Indtryk paa Wiclif. Han lededes ind paa den Tante, at Kirkens og Verdens sidste Tid var nær. Dette udtaler han i et Skrift 1356. De sidste og kommende Ulykker tilskriver han her Guds Bred: over Menneskets Syndefuldhed, især Præstestændens Vaner, de katolske Præsters Havesyge og Sænselighed, som forvædte og fordervede Folket. — 1360 begyndte han en Kamp mod Figgermunken, en Kamp, som han fortsatte til sin Død. Hiere ansøgte Værene ved Oxford tog Del i denne Kamp. Universitetet i Oxford stod den Gang paa Høiden af sin Berømmelse og fappedes med Universitetet i Paris. Studenter strømmede til fra alle Lande. Flere af dets Værene havde allerede udtalt sig mod Pavedøm-

mets Misbrug. Men ved denn. Tid gjorde Paven nye Krav paa den høieste Myndighed over England og forlangte en Tribut, som Johan uden Land engang før maatte lyde. Willef udgav nu en Bog, i hvilken han med Bynd og Klem angik Paven's Anmasselser og tillige viste sig som en kraftig Modstander af Pavedømmets Bildfarelser. Han ivrede ogsaa mod, at de høieste Biskoper indehavde høie verdslige Stillinger som Kansler og Bestyrer af Landets Statskammer. Han blev nu ansæet ved Hoffet, som gjorde ham til Doktor og Professor i Theo. og i Oxford.

Som Professor vandt han stor Berømmelse. Han udgav et folkeligt Skrift *Exposition of the Decalogue*, Udleggelse af de ti Bud, hvori han beklager den herskende Uvidenhed. Han udgav ogsaa en Samling korte Afhandlinger *The "Poor Caitiff"*, i den Hensigt at lære den Enfoldige Veien til Himmelen. — Senere blev han af Regjeringen sendt med et Gesandtskab til Paven for om muligt at udjevne den Uenighed, som var kommen op om Tribut og Lensafgift. Der kunde intet udrettes hos Paven. Men Willef kom tilbage med den Overbevisning, at den „verdslige Prest i Rom var the most cursed of clippers and purse-kervers.“ Efter sin Hjemkomst talte og skrev han aabenhjert mod den pavelige „Antikristendom“ og dennes falske Lærdomme. Han blev nu indstævnet for Kjetteri, men Hoffet beskyttede ham, især Eustedronningen og Hertugen af Lancaster. Efter dette er Willef fast bestemt paa at knække Paven's Magt. Han erklærer, at Paven ingen Ret har til at blande sig op i Statens Pengesager, at hans Magt er fra Kongen og imod Skriften. Staten er uafhængig af Kirken og har ret til at raade over dens Indkomster, da Kirken kun faar Pengene for at anvende dem til Folkets bedste. Al Sandhed bør ses af den hellige Skrift. „All truth is there either expressed or implied.“ Ordets Prædiken er Prestens høieste og egentlige Embede.

Det er først efterhaanden, at han kom til en dybere Erkjendelse af den egentlige Rod til Kirkens Fordærvelse. „En sunder evangelisk Erkjendelse maa først udbredes, hvis der skal blive noget af en Kirkens Reformation.“ I det Niemed oversatte han 1380 Bibelen paa Engelsk. Dette Foretagende udfreges af katolske Prester som kjettersk. De paastod, at Kristus overgav sit Evangelium til Geistligheden og Lærerne i Kirken, for at de skulde forvalte det for Vægfolket efter Tidens Tilstand og Menneskenes Behov. „Men denne Mester Johan Willef oversatte det til Engelsk, og saaledes er Evangeliets Berle kastet ud og traadt under Fødder af Evin.“ Willef forsvarede sig i et eget Skrift, hvori han paastod, at alle Læresætninger maatte bevises af den hellige Skrift, og at enhver Kristen havde Ret til at læse den. Tillige udsendte han sine Disciple for at udbrede Bibelen og prædike blandt Folket. Ogsaa angreb han Kirken i flere og flere Punkter, især dens Semipelagianisme (Synergisme) og Prestefabets store Magt. 1381 optraadte han mod den katolske Bildfarelse, at Brød og Vin i Nadveren forvandlede til Kristi Legeme og Blod. Han gik ogsaa her forvidt, idet han kun talte om en aandelig Nærværelse af Kristus i Nadveren. Dette valte uhyre Opsigt og Modsigelse. Hans Belyttere turde ikke længere følge ham. Universitetet i Oxford stødte ham ud, og en Synode i London 1382 fordømte hans Skrif-

ter og Lærdomme som kjetterske. Et farligt Oprør, som kun med de største Anstrengelser blev undertrykt, var ogsaa kommet i Veien. Det katolske Presteskab fremskillede nemlig Willef som den egentlige Ophavsmand til det hele Oprør. Den nye Konge Richard var af samme Mening og befalede Universitetet i Oxford at træffe Forholdsregler mod „Kjetteriet.“ Det engelske Overhus gav ham Medhold. Men Willef henvendte sig nu til Kongen og Parlamentet med Klage herover, og Underhuset tog hans Parti. Der blev ingen Forsølgelse, Willef maatte dog forlade Universitetet og tilbragte de to sidste Aar af sin Levetid i sit Prestekald, men vedblev at udbrede sin Lære i Tale og Skrift. I denne Tid udgav han ogsaa sit Hovedværk *Triologus*, hvori han nedlagde sine Anskuelser. Willef døde i Fred, men hans talrige Tilhængere, som skulde udgjøre Halvparten af Englands Befolkning, blev haardt forfulgte under de følgende Konger. Man kaldte dem Lollarder, af det plattyske Ord *lullen*, *lollen*, det er syngende sagte, hvilket minder om deres Forskjællighed for Sange og Melodier. Allerede før Willefs Død var der udstedt Forbud mod hans Prædikanter, som drog omkring. Ved en Prædiken hentyder han til dette: „Oh! Christ, thy law is hidden thus! — when wilt thou send thine angel to remove the stone, and show thy truth unto thy flock!“ Under Henrik den femte blev Lollarderne ganske udryddet, de saa Levninger vovede herefter kun i største Hemmelighed at komme sammen og læse Bibelen. Kirkens det i Kosmits fordsunte paany 45 Sætninger i Willefs Skrifter og lod hans Ven brænde og kaste ud i en liden Bæk, som flyder ud i Avon.

Grunden til dette sørgelige Udfald laa for en Del i, at Tiden endnu ikke var kommen og dels i de Bildfarelser, som Willef var hildet i, især hans falske Lære om Nadveren og Kirkens Bæsen, hans strenge Lære om Udvælgelsen efter Augustin og hans Beksjæmpelse af al kirkelig Overlevering som forfæstet Menneskeværk. Hans Lære havde heller ikke trængt ned i Folkets Masse, men fandt mest Tilslutning hos de mere oplyste Klasser. Han havde dog forberedt Veien for Reformationen i England.

— — — — — Hvad andre synes.

En Kongregationalistpræst i Brooklyn, N. Y., holdt nylig ved en festlig Anledning en Tale, i hvilken han nævnte tre Ting ved den lutheriske Kirke i dette Land, som han syntes vel om. Han sagde:

1. „I have en meget bestemt Tro, og hvor vankelmødig end en Amerikaner kan være i Troesfager, saa gjør det ham dog godt at møde et Menneske eller en Kirke, som virkelig tror, hvad de tro.

2. Ingen anden Kirke i Landet er saa alvorlig betænkt paa Børnenes kristelige Undervisning, og dette er af den høieste Vigtighed.

3. Ingen anden Kirke sender til vort Lands vestlige Missionsmark saa vel udrustede Mænd og naar frem til de forskjellige Slags Nationaliteter, som nu i store Flokke indtage de vestlige Stater og gjør sin Indflydelse paa Fremtiden gjældende.“

Hvordan har du det med Herren?

Of en Prests Optegnelser berettes følgende:— Tidlig en Høstmorgen 1866 gik jeg hen for at besøge en Ven paa Landet.

Veiret var smukt, alt var stille og vidnede om Fred — en behagelig Modfærtning til Varmen i den urolige Stad, hvor Herren havde anvist mig min Virkefreds. En vandrede jeg min Vej fremad og frydede mig i den skjønne Morgen med sin vederkvægende Friskhed, men endnu mere i den Fred og Visshed, som jeg erfarede af Herrens naadige Nærværelse. Vendtes Tankerne tilbage til det Liv, som laa bag mig, kjendte jeg en inderlig Trang til at prise Herren for al hans Naade og Forladelse, ja hans Godhed, som havde lært mig arme at kjende hans Navn, og aabnet min Mund til at bekynde det for Menneffene. Vendtes atter Tanken fremad mod det evige Liv, som han har lovet dem, som tror paa hans Navn, blev jeg endnu mere fylt af salig Taknemmelighed og Trang til at bede ham bevare mig i sin Naade og Sandhed til Forløsningens Dag.

Det var en af disse Timer for stille Betragtning, som Herren, naar saa behøves, giver sine Børn paa Vandringen gennem Livets Ørken.

Under saadanne Betragtninger havde jeg allerede tilbagelagt en god Del af min Vej, da jeg et Stykke foran mig sit Die paa en Mand, som var af mine almindelige Tilhørere, og hvis Sjælstilstand jeg længe havde ønsket lidt nærmere at kjende. En bekvem Anledning syntes nu at være forhaanden. Oplivet som jeg var i Manden, fordoblede jeg mine Skridt og havde snart indhentet Manden.

Efterat vi havde udvekslet vore venlige Hilsener, sagde jeg ham, hvad der havde drevet mig til at komme i Samtale med ham og spurgte nu ligefrem, hvorledes han havde det med sin Gud — om han var kommen til Troen paa den Herre Jesus.

Et venligt „ja, Hr. Pastor, det haaber jeg,“ blev hans Svar.

„Jeg er glad over at høre dette,“ bemærkede jeg; „men det skulde være mig enda mere kjært, om De havde noget mere Visshed og ikke blot haabede at have Troen.“

Johannes siger: „Dette haver jeg skrevet til Gder, som tro, i Guds Søns Navn, paa det I skulde vide, at I have det evige Liv.“ „De ser heraf, at Apostelen ikke blot vil, at De skal haabe at faa et evigt Liv, men vide, at De har det.“

Men, kjære Hr. Pastor, jeg gjør virkelig alt, hvad jeg kan, for at faa det.“

„Dette bringer mig endnu mere til at frygte for, at De endnu ikke har faaet det; thi om De havde taget mod Gaven, skulde De ikke gjøre alt, hvad De kunde for at faa den. Jeg holder min Hæp i Haanden; derfor behøver jeg ikke at gjøre alt, hvad jeg formaar for at faa den, da jeg jo allerede er i Besiddelse af samme.“

„Men hvorledes skal jeg kunne tro, at jeg har det evige Liv, saadan som jeg er? Jeg vilde gjerne være from og alvorlig, have rene og hellige Tanker, men istedenfor dette er jeg fuld af onde Tanker, og syndige Følelser rører sig uop-hørlig i mit Hjerte, saa jeg stundom føler mig aldeles for-

tvilet — især da, naar jeg forsøger paa mine Knæ at frembringe fromme og brændende Bønner, men istedet derfor bliver bestudt af onde fremmede Tanker, saa jeg ikke ved, hvor jeg er hjemme. Jeg haaber dog, at det med Tiden skal blive bedre, og at jeg skal kunne overvinde alt dette og faa mere Fred i min Sjæl.“

„Det er ikke et ringe Arbejde, De tænker at udføre. De ønsker at blive god og from, at have hellige og rene Tanker, og dette er jo et godt Ønske. Vi bør virkelig af ganske Hjerte trage efter det, som er helligt og godt baade i Tanker, Ord, Begjæringer og Gjæringer, — ja, en troende Sjæl ophører aldrig i hele sit Liv at fare efter dette. Men nok, kjære Ven! De gjør Naaden og Troen afhængig heraf og dette er Feilen, og saalænge De gjør det, skal De aldrig komme til sand Fred — ikke heller i Hjertet erfare Guds Kraft. Hvad De derfor først behøver at kjende, er Deres fuldkomne Ufor-muenhed til at foretage et saadant Arbejde.

Synden har slaaet alt for dybe Rødder i hele vort Væsen til at vi med Bøn og Alvor skulde kunne ndrydde den. De er kjædelig solgt under Synden. Men just saadan som De er, har Jesus frelst Dem og toet Dem ren fra Synden med sit Blod. Dette faar De tro, og naar De saa tror bliver der Fred og Visshed.“

Ved disse sidste Ord opklaredes hans Ansigt, der før var noget mørkt. Med en venlig Bønning med Hovedet sagde han: „Godt, jeg vil forsøge at gjøre, hvad jeg kan for at tro dette.“

(Fortf.)

Store Forfattere modnes jent.

„Jo rigere den naturlige Begavelse er,“ siger Thomas Carlyle, „desto langsommere udvikler den sig“. Hvorledes det nu end forholder sig med den Ting, er det imidlertid sikkert, at mange store Forfattere har begyndt sin verdensberømte Virksomhed mærkværdig jent. Carlyle selv var 42 Aar gammel, da hans bekjendte Skildring af den franske Revolution udkom. Sir „Cromwell“ udgav han henved 50 Aar, og af hans „Frederik den store“ trykkes de to første Dele da han var 63 Aar og endvidere to fire Aar efter, men de to sidste udkom ei, før Forf. havde fyldt 69 Aar.

Walter Scott begyndte paa „Waverley“ 33 Aar gammel og var 44, før den udgaves.

Swift begyndte paa „Gulliver“ 57 Aar gl., og udgav Bogen først 2 Aar senere.

Tennyson var fyldt 50 Aar, da „Claine“ først trykkes.

Macaulay var 48, da hans engelske Historie paabegyndtes, og 55, da dens sidste Del kom til Læseverdens Kundskab.

John Stuart Mill skrev „On Liberty“, 53 Aar gammel.

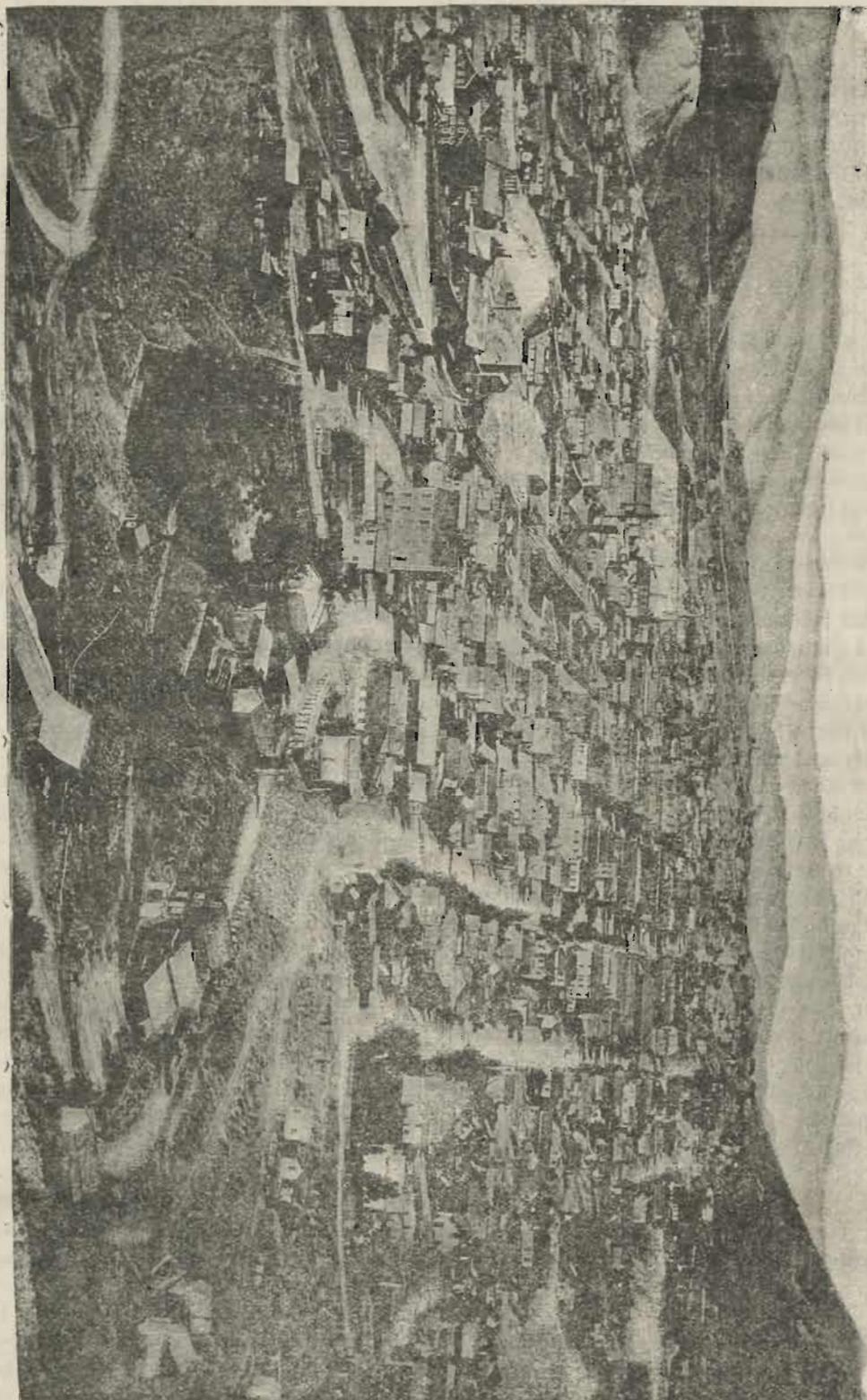
Milton var over 54 da han begyndte „Det tabte Paradis“, og 59, da han fulgte det til Forlæggeren.

George Eliot var mellem 40 og 50 Aar, da „Middlemarch“ og „Daniel Deronda“ blev skrevne.

Thomas Hood skrev „The Bridge of Sighs“ og „The Song of the Shirt“ 46 Aar gl., liggende paa den Sygefeng hvortra han aldrig kom op.

Longfellow skrev "Hiawatha" 48 Aar gl. og "Tales of a Wayside Inn", 58 Aar gl.
 Washington Irving fuldførte "Tales of Alhambra" 49 Aar gl. og "Mahomet" 67.

før efter fyldte 50 Aar. "Napoleon den lille" udkom ved denne Tid og senere "Elddighedens Ofre", da Forf. var 57, "Havets Arbejdere", da han var 64, "Man som ler", 67, og "Anno 93", da han var 70 Aar gl.

Virginia City, Nevada.

Laplace grundlagde egentlig sin store Anseelse ved sine senere Arbejder og Opdagelser efter fyldte 70 Aar.
 Victor Hugo kom neppe i Hart med sit Forfatteriskab

Ampere begyndte sine Undersøgelser angaaende Elektro- magnetismen efter de fyldte 45 og udgav først 6 — 8 Aar efter sine "Observations".

Racine skrev „Esther“ omtrent 50 og „Athalie“ 52 Aar gammel.

Thiers og Chateaubriand skrev sine fornemste Arbejder efter fulgte 60 Aar.

Miguel Cervantes var 58 Aar, da første Del, og 68, da anden Del af „Don Quixote de la Mancha“ udkom.

Hvad vore norske Bergmheders Aar gaar, da har som bekendt ingen af dem valet nogen Opfølgelse for over 30 Aars Alder, med Undtagelse af Bergeland, hvis man da skal kalde hans 20-Aars Productioner for moden Tugtning. De fleste vil vistnok sætte mest Pris paa, hvad han har produceret efter 30 Aars Alderen.

Et Besøg til Virginia City.

Denne By ligger, som bekendt, i Staten Nevada, og hvorvel dens Ry ikke skriver sig fra længst sunde Tider, men fra neppe 30 Aar tilbage, har den dog i de senere Aar saa addeles været paa alles Læber og nyder end den Dag idag saa vidt denne Ære, at et Besøg hertil ikke kan andet end have sin særdeles Interesse, især den, naar man kan gjøre Rejsen saa billigt med, som Anledningen her byder sig for „Heralds“ Læsere.

I Staten Nevada at tale om Sølv og i Staten California at tale om Guld er intet andet, end som naar man i Kina underholder sig angaaende Te, i New Orleans angaaende Bomuld, i Havana angaaende Tobak og i Chicago angaaende Hvede og saltet Kjødd, med disse betegnede Ord har en fransk Rejsende givet Forklaring over, hvad der har bragt den forholdsvis lidet befolkede Nevada Stat et saadant Verdens-Ry, nemlig intet andet end de underbare Sølv-Aarer, som for omtrent 30 Aar tilbage bleve opdagede inden dens Grænser, og som især den i det saakaldte Comstock-Distrikt i og omkring Virginia City en Tid lang viste sig saa umaadeligt rige og endnu give rigt Udbytte.

Virginia City ligger paa den østlige Side, ved Foden af Mt. Davidson og breder sig over et højeformigt Terræng gennem et langstrakt Dalføre lige henimod den østlige Fod af Ceder Bjergene. Byens fornemste Gade, B. Gade, ligger 6,819 Fod over Hav Fladen. Indbyggere udgjøre forholdsvis en lignende Mængde af Højsæder som San Francisco's, idet de forskellige Jordens Strøg kunne opvise sine Repræsentanter, omend kjendte Byen nu tæller mindre end 10,000 Indbyggere.

Det var i Aaret 1857, at den første Guld-Udvasning vides at have fundet Sted i G. Mill-Evælget (omtalt Dalføre, hvori Byen ligger,) og den første Claim blev Aaret efter taget af en vis James Finney, som almindeligvis gik under Navnet „Old Virginia“, og efter hvem saa senere Byen fik sit Navn.

Først ved Opdagelsen af Comstock Minerne var det, at Virginia City fra at være en Landsby paa omtrent 2,000 Indbyggere inden saa Maareder samlede sig en Befolkning af angiveligen 20,000 og i det hele taget i alle Henseender antog en Storstads Manerer. Og hvilket Liv herskede ikke oppe i denne Bjergstad! Naar man hører fortælle om hine Dage, selv om man gjør passende Fradrag for sandsynlige

Overdrivelser, bliver man i Tankerne henflyttet til saadanne Forhold, at det for den, der kun er vant til et addeles hverdagsligt Liv, lyder som Fortællingerne i Nummersluen fra Feernes Verden.

Dog, herpaa er det ikke Meningen at indlade os ideg, men forbigaaende videre Beskrivelse af selve Byen skulde vi os med at juldføre vort Besøg dertil med en Beskrivelse af en Nedstigning i en af disse verdens-berømte Miner.

Dengang Nedtegneren af disse Linjer besøgte Virginia City — nu 7 @ 8 Aar tilbage — befandt Byen sig i den værste Tilstand, dens Indbyggere nogenstunde har kjendt til. Alt var dødt og stille, og den almindelige Mening syntes at være, at det snart vilde være helt forbi med Byen. Uvis, som dens Fremtid endnu af mange anses, hersker der dog nu betydeligt mere Liv og Rørelse, og det er vanskeligt at sige, hvad Opfølgelse Byen endnu kan komme til at tage. Men hvorledes det i hine Dage saa ud, kan Læseren danne sig en Forestilling om, naar han hører, hvorledes det gik Indsenderen ved hans Ankomst her. Ungstelig, som enhver jo er paa et fremmed Sted, havde han omhyggeligen udsurgt det bedste Hotel og blev ogsaa ført op til et stort, pragtligt Hotel, hvis Udseende intet gav tilbage at ønske. Ydmygt og befordent, som det sømmer sig lige over for en saa vigtig og indflydelsesrig Mand, som en Hotel Clerk jo er, forspurgte han i spændende Forventning, om det var muligt for god Betaling — gode Ord alene hjælpe, som enhver ved, hos saadanne store Mænd intet — at erholde et Værelse i første eller anden Etage. Til aller-berømteligst Overraskelse led Svaret: You can have the whole house; I don't think, we have more than 2 or 3 guests. Naa, saa var da den Sorg sluttet, og Beværtningen lod heller intet tilbage at ønske.

Efterat den første Dag var bleven tilbragt med at besøge Byen, benyttedes den næste Dags Eftermiddag til et Besøg i Minerne. En Introduktions-Skrivelse fra en højt-saaende Zernbanc-Mand udbirkede en meget venlig Modtagelse af Superintendenten for Consolidated California og Virginia Minerne. Velvilligt indrømmet Nedstigning i Minerne, og Tiden bestemtes til Kl. 1 samme Dags Eftermiddag.

Til den fastsatte Tid indfandt Nedtegneren heraf sig i Office't, hvor andre besøgende — 2 Damer og 2 Herrer — ogsaa havde indfundet sig. Straks efter kom den smilende Superintendent ud og anmodede os alle om at gaa ind i nogle Side-Værelser, han pegte paa, for at iføre os en Mine-Dragt. Hvad det skulde betyde, forlod Indsenderen vel ikke — de andre havde nemlig været der før, som de senere sagde — men, naturligvis, her hed det enten at gjøre som befalet eller ogsaa gaa sin Vej med usorrettet Sag, og om dette sidste kunde der jo ikke være Tale. Pligtlydigt blev altsaa hvert enkelt Klædningsstykke astataget, lige ind til Skindet, og det uvante Kostume antrukket hvad der just ikke fordrede særdeles Møje, saasom det blot bestod i en tyk Uld-Skjorte, et Par Titte-Bukser samt et Par Sko, der vilde have været store nok selv for en Goliath. Værelset som Figuren i Epileet syntes, sig det latterlige ved Situationen dog i end betydeligere Grad, da alle igjen mødtes ude i Ventrærelset, og det viste sig, at de to Damer praesangterede sig i selv-samme

Dragt som Herrerne. Jo, det var en herlig Gruppe af Mine-Arbejdere!

Maaske Læseren har været nede i en Mine eller har læst om andres Besøg i en saadan, saa at han v.d. Bifed om, hvorledes alt gaar til, og derfor ikke vilde blive saa ubehageligt overrasket ved den Erfaring, der nu videre gjordes ved Nedstigningen. Men for sin Del vil Jndsenderen tilstaa, at han var aldeles uforberedt paa, hvad der straks efter skulde vise sig at foregaa, da han nemlig i sin Trostlydighed drømte om en Slags primitiv Jernbane-Kørsel ned ad en sagte skraanende Stinnegang. This way, please! hed det, og saa blev det lille Selskab af 5 Personer stuvel sammen paa en Jern Plade, der vist neppe kunde være større end 4 Fod i Gjennemsnit. To Mine-Arbejdere stillede sig paa Udsiden af dem, og da Superintendenten havde forvissiget sig om, at alting var i orden, lød det: Allright! hvorefter det søltes, som om Benene vare blevne slaede under os, men vi overbeviste os dog om, at det var Jernpladen, som holdt paa at gaa ned ad og derved tvang det lille Selskab til at følge med. Tvang — ja, det vil da sige, hvad Jndsenderen angik, thi de andre syntes at være helt vel tilfredse dermed, medens hin neppe kunde komme sig nok af sin Forbauselse til at fatte, hvad der egentlig gik for sig. „100 — 200 — 300 — 400,“ raabte en af Betjenterne og var allerede kommen til 1,000, forinden Nedtegneren heraf vaagnede saa vidt til Besindelse, at han kunde forstaa, der hermed mentes Antallet af Fod, den uheldige Plade blev ved at synke og synke. Og nu, da han kan tale som den erfarne Mand herom, ser han sig ogsaa istand til at ophjse om, at disse Udraab tillige vare en Angivelse af hver ny Side-Gang, udlagt i Minen. Men videre har det, og hurtigt, som det gik, syntes det dog i et ingen Ende at skulle faa. „2,000“ — lød det, men endnu ingen Stans, forinden ved 2,400, da man kunde mærke, at det sagtede med Pladens Fart, og denne endeligen helt ophørte.

„Nu ere vi 2,500 Fod under Jorden,“ hørtes en af Selskabet at udbryde, idet Betjenterne ledede os ud i et Slags Gang, hvor der længere henne viste sig en hel Del Kamre, indimellem hvilke der saaes et større Antal Arbejdere, og hvor forunderlig end denne Tanke forkom Jndsenderen, forholdt det sig dog saa — vi befandt os virkelig 2,500 Fod under Jorden.

Og nu begyndte Vandringen i denne underjordiske Gang. Det første, man er nødt til at lægge Mærke til, hvad enten man vil eller ikke, er den kølende Varme, hvad straks bevægede flere af Selskabet til at faa frem den af Superintendenten medgivne Lugte-Blaske. Men det kan da nok ogsaa hælde sig, at Svøden kom frem! Dog, end værre skulde det blive; thi efter som man skred videre og videre ned ad Gangen — denne ledede nemlig ned ad til en Forbindelse med en anden Mine — blev det bestandigt varmere og varmere. Og ikke blot de besøgende svødede, men Arbejderne her neden under, der gik nøgne fra Halsen og til Høften, maatte tidt og ofte hen at øse Vand over sig fra Tønder, som i dette Dimed vare anbragte der.

Hvorledes kan man saa Luft saa langt nede under Jorden? tænker vistnok Læseren ved sig selv, og det er sandt, det vilde ikke være til at udholde herude, om man ikke ad kunstig Veie kunde faa Luft anbragt fra Oven-Værdnen. Men en

umaadelig Luft-Pumpe arbejder Dag og Nat i dette Dimed. Den, Jndsenderen her saa, havde i New York kostet ikke mindre end \$50,000 og Bekostningen ved Forsendelsen og Opførtningen saa dybt nede under Jorden havde medført et Udlæg af andre \$50,000.

Hvad selve Karerne af det ædle Metal, som her nede ubvindes, angaar, da føler man sig stuffet, saasom de, der have især: Værd, tild elles, saa at besøgende ikke saa dem at se. Men interessangt er det lige godt at vandre om i disse Aladins Skatkamre, hvor belemt man end for et Ophold kan blive ved Tanken paa det uhyggelige i Stillingen, om en eller anden af de ikke saa rent skjeldne Ulykker ved Mine-Gange skulde indtræffe.

Efter et 15 — 20 Minuters Ophold befandt det lille Selskab sig ved et Punkt, hvor den underjordiske Gang gjorde en stor Svingning, og hvor et stort Seildugs-Forhæng dannede som en Skillevæg. Vor Vejleder beredede os, at vi nu vare 2,900 nede under Jordens Overflade, og gav os Valget mellem enten at fortsætte Vandringen videre ned ad endnu en 3 @ 400 Fod eller ogsaa vende tilbage. Uhyggjerrigt løftede Jndsenderen Forhænget lidt tilside, og det var nok for ham; thi et Varm-:Drag, langt stærkere end det, han hidindtil havde maattet se, slog han imøde og betog ham al Vigt til at fortsætte Vandringen. De øvrige Vedsagere mente derimod at burde tage alt med, og saaledes skiftes man med Dnslet om lykkeligt at mødes igjen i Hotellet, hvad der ogsaa sked. Men tilspies kan det, da de andre kom tilbage til hint Sted, Jndsenderen for Varmens Skyld ikke turde vov sig ind i, søltes samm: saa koldt, at de helt skjalt derinde, hvorfor de ogsaa ved sin videre Opstigen maatte tage en Frakke paa sig.

Om Opstigningen er kun at berette, at den foregik med en umaadelig Hurtighed — angiveligt med en Fart af 40 Mile i Timen — idet den samme bejndrlige Jern-Plade udøvede et mærkværdigt opad-gaaende Pres, der bragte Jndsenderens Fødder ned og det hele Legeme til ved en lige uimodstaaelig som vorkommen Kraft at skyde i veiret, indtil Dagens Lys atter glædede Diet og den fortryllede Jern-Plade kunde ombyttes med den saie Jord.

Men huketu! hvor koldt det søltes nu heroppe, og det omindstjoudt Dagen var varm i sig selv. Jndsenderen frøs, saa han rystede af Kulde over hele Kroppen. „Vejd dem kun ikke om det,“ mente Superintendenten, „men tag Dem her et godt Glas Whisky og derefter et Bad, saa vil De føle allright.“ Det sidste Tilbud modtog's med Tak.

Gaade.

Sig, hvad det er for et Kajt,
Hvo-til Haanden ei behøves,
Men hvorved i største Hast
Tidt v'rr Kraft og Velle roves?

Oplosning paa Gaade i Nr. 7.

Bvg — Bnge

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningens Hjørnet af C og 9 de Strs.

Åber daglig fra Kl. 10 til 3.

Torsdag fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.
Renten krediteres kvartalsvis.

Kjøb Eiendom

-I-

ARMOUR :: ADDITION

—AF—

 PACIFIC LUTHERAN UNIVERSITY ASSOCIATION.

Skolen eier nu selv nogle hundrede Byggetomter ganske nær Bygningen. Jernbanen gaar midt igjennem Armour Addition. Det er særdeles vakre og flette Lotter, som bydes tilsalgs, og enhver, der nu kjøber Eiendom af os, bliver Eier af en sund og værdifuld Byggetomt, og hvad der betales for den, anvendes til at fuldføre Bygningen med. Vi sælger fremdeles for \$100 per Lot, mod kontant Betaling. Paa Hensind forlanges \$110 per Lot. Saasnart Lotten er betalt, gives Warranty Deed af os.

Vi trænger mange Penge til Bygningens Fuldførelse endnu.

Skriv til PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

CLOVER CREEK MILLS

tilhører

Pacific Lutheran University

og laver

alle Slags Mouldings af Ceder

samt

Bjælker og Bord af bedste Slags.

Bedste Slags Flooring og finishing Lumber kan leveres saa billigt, læsset ombord paa Jernbanevogner, at vi tror det vil lønne sig godt for Lumberhandlere i Mellemstaterne at købe af os, især ovennævnte Sorter. Om man ønsker, kan man faa 40 Fod lange Bord og Bjælker. Man henvende sig til

PAC. LUTH. UNIVERSITY ASSOCIATION,

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

 THE LUTHERAN
UNIVERSITY © HERALD

udkommer 2 Gange om Maanedn og
koster forskudsvis

50 * CENTS * PER * AAR.

ADRESSE:

"THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD"

1912 Jefferson Ave., TACOMA, WASH.

Redaktører: Past. N. Christensen og Past. P. Langseth.

* * *
Subskribentsamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6te frit.
Send ind straks Penge for en Aargang, 50 Cents.

Eko og Stovler

til billigste Priser og af bedste Sort

hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost

sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du ønsker. "Med med de høje Priser," siger S. Olson. Herald anbefaler paa det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second class matter.